

Perustelu

Kuten kohdassa 3.3.3.5 todetaan, KIE-maiden toive rakentaa romahtanut maataloustuotantonsa uudelleen on oikeutettu, eikä sitä tule estää kiintiöin.

Äänestyksen tulos

Jaa-ääniä: 30, ei-ääniä: 67, tyhjiä: 22.

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi alkuperäisen taideteoksen tekijän hyväksi tulevasta jälleenmyyntikorvauksesta" ⁽¹⁾

(97/C 75/03)

Neuvosto päätti 3. kesäkuuta 1996 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 198 artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut teollisuus-, kauppa, käsiteollisuus- ja palvelujaosto antoi lausuntonsa 4. joulukuuta 1996. Esittelijänä oli Joël Decaillon.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 341. täysistunnessaan (joulukuun 18. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon äänin 65 puolesta, 23 vastaan ja 19 pidättyessä äänestämästä.

1. Direktiiviehdotuksen tavoite

1.1. Direktiiviehdotuksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa jälleenmyyntikorvausta koskevat kansalliset säännöt siten, että korvaukset otetaan käyttöön kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa ja että niiden soveltamiselle annetaan joitakin yhtenäisiä sääntöjä.

1.2. Jälleenmyyntikorvaus on taideteoksen tekijän oikeus (ja tekijän kuoleman jälkeen 70 vuoden ajan tekijän perillisten oikeus) saada prosenttiosuus jälleenmyyntihinnasta, kun teos huutokaupataan tai myydään pätevän välittäjän kautta.

1.3. Jälleenmyyntikorvaus kuuluu olennaisesti tekijänoikeuteen ja se tunnustetaan kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta tehdyssä Bernin yleissopimuksessa (14 b artikla). Tavoitteena on taata, että tekijä hyötyy teoksensa tuottamasta voitosta, eli että hänellä on oikeus korvaukseen.

1.4. Bernin yleissopimuksella annetaan valtioille suuri toimintavapaus jälleenmyynti-korvausoikeuden tunnustamisessa ja siihen liittyvässä säännöstössä. Euroopan unionin 15:sta jäsenvaltiosta 11:ssä tunnustetaan

jälleenmyyntikorvausoikeus periaatetasolla. Kahdeksassa valtiossa sitä sovelletaan jo käytännössä. Täytäntöönpanomääräykset vaihtelevat suuresti maissa, joissa jälleenmyyntikorvaus on käytössä.

1.5. Euroopan unionin lainsäädännön moninaisuus aiheuttaa kilpailuvääristymiä, jotka haittaavat nyky- ja modernin taiteen eurooppalaisten markkinoiden sujuvaa toimintaa. Nämä Euroopan unionin kilpailuvääristymät koituvat usein sellaisten suurten huutokauppakamarien eduksi, jotka toimivat maissa, joissa jälleenmyyntikorvausoikeus ei ole käytössä, ja ovat siten taidekauppojen kannalta houkuttelevia.

1.6. Maat, joissa jälleenmyyntikorvausta ei vielä sovelleta, ovat erityisen houkuttelevia silloin, kun kauppasummat ovat suuria, koska näin voidaan saavuttaa – tekijän kustannuksella – huomattavia säästöjä.

1.7. EY:n tuomioistuimen 1993 antamassa Phil Collins -tuomioissa vahvistettiin Euroopan unionin kansalaisten välinen syrjimättömyysperiaate. Tämä tuomio teki yhdenmukaistamisen entistä tarpeellisemmaksi. Jälleenmyyntikorvaus on myönnettävä sitä soveltavissa maissa kansalaisuudesta riippumatta teoksen tekijälle, joka on lähtöisin jostain EU:n jäsenvaltiosta.

(1) EYVL N:o C 178, 21.6.1996, s. 16

1.8. Esimerkiksi englantilainen taiteilija David Hockney saa jälleenmyyntikorvauksen, kun hänen taulujaan myydään Pariisissa, mutta Henri Matissen perilliset eivät voi vaatia korvausta, kun ranskalaisen Matissen tauluja myydään Lontoossa.

2. Yleistä

2.1. Komitea on tyytyväinen direktiiviehdotuksen määräyksiin, joilla pyritään sisämarkkinoiden kilpailuvääristymien poistamiseen ja oikeudenmukaiseen kohteluun. Määräyksillä luodaan yhdenmukaistettu oikeuskehys, joka edistää nyky- ja modernin taiteen markkinoiden sujuvaa toimintaa Euroopan unionissa.

2.2. Jälleenmyyntikorvausoikeuden Euroopan laajuisen yleistäminen on vastaus komission ilmaisemaan vaatimukseen taata tekijöille korkeatasoinen ja yhdenmukainen turva. Komitea on asiasta samaa mieltä.

2.3. Jälleenmyyntikorvausoikeuden kautta tekijä saa tuloja ja hänen teostensa arvo tunnustetaan koko yhteiskunnan mitassa. Tämä on erityisen tärkeää uransa alussa oleville nuorille taiteilijoille. Jälleenmyyntikorvaus edistää näin taidealan tuotannon kehitystä.

2.4. Euroopan unionin tasolla tapahtuva jälleenmyyntikorvausten yhdenmukaistaminen on ensimmäinen askel kohti korvausoikeuden soveltamista kaikkiin ETA-maihin sekä Keski- ja Itä-Euroopan maihin, Baltian maihin ja entisen Neuvostoliiton itsenäisiin valtioihin, jotka ovat solmineet Euroopan kanssa assosiointi-, kumppanuus- tai yhteistyösopimuksen.

3. Erityistä

3.1. 1 artikla (jälleenmyyntikorvausoikeuden kohde)

3.1.1. Direktiiviehdotuksessa säädetään, että oikeutta sovelletaan suojattujen teosten kaikenlaiseen kauppaan (lukuunottamatta ensimmäistä kertaa, jolloin tekijä luovuttaa teoksensa sekä yksityishenkilönä suoritettuja liiketoimia).

3.1.2. Määräyksessä ei oteta huomioon monissa jäsenvaltioissa erityissäännösten piiriin kuuluvien taidegallerioiden ongelmaa. Komitea toivoo, että jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus järjestää jälleenmyyntikorvausoikeuden soveltaminen ammattikuntien välisiin sopimuksiin liittyvien menettelyiden perusteella sillä ehdolla etteivät ne heikennä taiteilijoiden suojaa.

3.2. 2 artikla (jälleenmyyntikorvauksen alaiset taide-teokset)

3.2.1. Kyseisessä artiklassa luetellaan jälleenmyyntikorvausoikeuden piiriin kuuluvat teostyyppit.

3.2.2. Komitea haluaa kiinnittää komission huomion siihen, että eri maissa on eri käytäntöjä sen suhteen, kuinka monta vedosta voidaan pitää alkuperäisenä teoksena.

3.3. 4 artikla (prosenttiosuus ja periminen)

3.3.1. Direktiiviehdotuksessa esitetään myyntihinnan mukaista alenevaa prosenttiosuutta (4 prosenttia 1 000–50 000 ecun myyntihinnasta, 3 prosenttia 50 000–250 000 ecun myyntihinnasta ja 2 prosenttia 250 000 ecua ylittävästä myyntihinnasta), jolla pyritään rajoittamaan ulkomaille myynnin vaaraa.

3.3.2. Määräys on järkevä, mutta sen ei tule vapauttaa komissiota toimeenpanosta, johon sen tulee pyrkiä kansainvälisissä yhteyksissä sekä monenkeskeisissä ja kahdenvälisissä neuvotteluissa kolmansien maiden kanssa, jotta jälleenmyyntikorvausoikeutta voitaisiin soveltaa maailmanlaajuisesti sekä taiteilijoiden että taidekauppiaiden eduksi.

3.4. 6 artikla (jälleenmyyntikorvaukseen oikeutetut)

3.4.1. Kyseisen artiklan mukaisesti oikeus jälleenmyyntikorvaukseen on teoksen tekijällä, ja tekijän kuoleman jälkeen hänen oikeudenomistajillaan. Jäsenvaltiot voivat päättää oikeuden yhteisestä hallinnasta.

3.4.2. Komitean mielestä jälleenmyyntikorvausoikeuden yhteinen hallinta on teoksen tekijän etujen mukaisesti paras ratkaisu. Monet Euroopan unionin jäsenvaltiot ovatkin jo päätyneet tähän ratkaisuun.

3.5. 7 artikla (kolmansien maiden oikeutetut)

3.5.1. Komitea on tyytyväinen vastavuoroisuuden periaatteen soveltamiseen kolmansien maiden suhteen. Tämän periaatteen mukaisesti ulkomaiselle teoksen tekijälle myönnetään jälleenmyyntikorvausoikeus, mikäli hän on sellaisen maan kansalainen, joka soveltaa samaa oikeutta yhteisöstä peräisin oleviin taiteilijoihin.

3.6. 9 artikla (oikeus tietojen hankkimiseen)

3.6.1. Kyseisessä artiklassa annetaan tekijälle tai hänen edustajalleen oikeus saada myyjältä tietoja teostensa myynnistä.

3.6.2. Tämä valvontakeino vaikuttaa perustellulta jälleenmyyntikorvusoikeuden tehokkaan soveltamisen kannalta. Komitean mielestä tiedonkeruuseen tarvittaisiin soveltuvia toimia, jotta se olisi tehokasta eikä se häiritse asianosaisten laitosten toiminnan sujuvuutta. Komitea painottaa tekijänoikeusjärjestöjen mahdollisuutta harjoittaa tiedonkeruuta myönteisessä hengessä.

3.7. 10 artikla (tarkistaminen)

3.7.1. Komitea on tyytyväinen, että komissio aikoo antaa Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä talous- ja sosiaalikomitealle viimeistään 1. tammikuuta 2004, ja sen jälkeen joka viides vuosi, kertomuksen direktiivin soveltamisesta. Komissio tekee myös tarvittaessa ehdotuksia jälleenmyyntikorvauksen vähimmäiskynnysarvon ja prosenttiosuuden mukauttamiseksi alan tilanteen kehitykseen.

Bryssel, 18. joulukuuta 1996.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

LIITE

talous- ja sosiaalikomitean lausunnon

Hylättiin seuraava vastalausunto, joka sai äänestyksessä yli neljänneksen annetuista äänistä.

1. Luku 2 – Yleistä

Korvataan luku seuraavalla tekstillä:

”2.1. Komitea kannattaa tavoitteita, joiden tarkoituksena on tukea nuoria taiteilijoita sekä taata taiteilijoille kohtuullinen korvaus tehdystä työstä. Komitea ei kuitenkaan usko, että nyt tehdyn ehdotuksen avulla tavoitteita saavutetaan. Se voi olla jopa haitallinen siirtäessään jälleenmyyntikauppaa huutokauppoihin Euroopan rajojen ulkopuolelle. Näiden seikkojen painottamiseksi komitea esittää seuraavaa:

2.1.1. Bernin yleissopimuksessa jälleenmyyntikorvusoikeutta ei vaadita. Neljässä jäsenvaltiossa oikeutta ei ole. Toiset neljä ovat jättäneet sen toimeenpanematta vaikeuksien vuoksi. Ainakin yksi jäsenvaltio sallii taiteilijoiden luopua oikeudesta. Korvauksen perimisestä huolehtivat organisaatiot eivät aina ole tarpeeksi vahvoja. Kaikki maat, joissa oikeutta sovelletaan, ovat rajoittaneet sitä.

2.1.2. Tarvitaan kansainvälisen tason sopimus. Jälleenmyyntikorvusoikeutta ei tunnusteta EU:n ulkopuolella. Millä tahansa laajoilla markkinoilla oikeuden käyttöönotto kasvattaa huutokauppakuluja ja todennäköisesti siirtänee kaupan EU:n ulkopuolella sijaitseviin keskuksiin – erityisesti New Yorkiin tai Geneveen. Niissä jäsenvaltioissa, joissa oikeus on toimeenpantu, taidehuutokauppatoiminta on taantunut.

2.1.3. Komissio myöntää, ettei oikeudesta koidu mitään hyötyä nuorille taiteilijoille vaan voitolla myyville taiteilijoille ja taiteilijoiden perikunnille. Monet graafikot ja kuvanveistäjät ovat kieltäytyneet käyttämästä oikeuttaan. Oikeus on syrjivä, koska taloudellinen palkkio riippuu täysin siitä, kuinka monta kertaa teos myydään.

2.1.4. Oikeuden laajentamiselle on joitain oikeudellisia rajoituksia, se esimerkiksi:

- ei koske yksityisiä taidekauppiaita,
- ei koske esimerkiksi arkkitehteja eikä huonekalusuunnittelijoita.

2.2. Komitea pyytää komissiota antamaan tarkistetun, yllä mainitut seikat huomioonottavan ehdotuksen, jossa korvaus ei ole riippuvainen siitä, kuinka monta kertaa teos myydään, ja joka ei heikennä huutokauppakamareiden eikä gallerioiden tilannetta kansainvälisiin kilpailijoihin verrattuna. Komission ehdotuksen tulee olla ehdollinen sopimuksesta, joka voidaan saattaa voimaan koko maailmassa.”

2. Luku 3 – Erityistä

Lisätään luvun alkuun seuraava:

”Jos oikeus myönnetään, tulee ottaa huomioon seuraavat huomautukset:”

Äänestyksen tulos

Jaa-ääniä: 37, ei-ääniä: 55, tyhjiä: 13.

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) raakatu- pakka-alan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 2075/92 muuttami- sesta”

(97/C 75/04)

Neuvosto päätti 17. lokakuuta 1996 EY:n perustamissopimuksen 43 ja 198 artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Talous- ja sosiaalikomitea nimitti Rudolf Strasserin lausunnon yleisesittelijäksi.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 341. täysistunnossaan 18. ja 19. joulukuuta 1996 (joulukuun 19. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 75 ääntä puolesta, 16 vastaan, ja 22 pidättyi äänestämästä.

1. Johdanto

1.1. Asetuksessa (ETY) N:o 2075/92 olevan 3 artiklan 2 kohdassa säädetään lisätuen myöntämisestä Belgiassa, Saksassa ja Ranskassa viljeltäville *flue cured*, *light air cured* ja *dark air cured* -tupakkalajikkeille. Tämä lisätuki säädettiin täydentämään normaalipalkkiota tupakan markkinajärjestelyn uudistuksen yhteydessä, jotta pohjoisilla viljelyalueilla vältettäisiin voimakas tulojen lasku interventiohinnan poistamisen seurauksena. Lisäksi haluttiin taata korkealaatuisen tupakan tuotanto.

1.2. Tupakan tuotantoedellytyksiä Itävallassa voidaan verrata ennen kaikkea Saksan tuotantoedellytyksiin. Viljelyalat ovat kuitenkin keskimäärin pienempiä (n. 1 ha/maatilayritys). Itävallassa tupakaa ei viljellä kovinkaan paljon, mutta tupakanviljelyllä on viljely-alueillaan edelleen verrattain suuri merkitys.

1.3. Itävallan EU:hun liittymisen jälkeen tupakasta saatavat keskihinnat ovat voimakkaasti pudonneet (lisäpalkkiotta -45 %, lisäpalkkiolla -30 %). Toisin kuin muilla tuotantoaloilla ei tupakanviljelylle ole määrätty asteittain väheneviä tasausmaksuja. Ilman pohjoisille viljelyalueille myönnettävää lisätukea ei tupakanviljely olisi Itävallassa missään tapauksessa taloudellisesti kannattavaa, ja maanviljelijöiden olisi luovuttava siitä. Näillä alueilla ei kuitenkaan ole tulonsaantivaihtoehtoja.

1.4. Yhteisön budjettiin kohdistuvat vaikutukset (vaajat 0,4 milj. ecua/vuosi) ovat vähäisiä.

2. Huomioita

2.1. Talous- ja sosiaalikomitea suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen myöntää Itävallalle sama lisätuki kuin Saksassa viljeltäville tupakkalajikkeille, sillä tuotantoedellytykset ovat Itävallassa samankaltaiset kuin Saksassa.

Bryssel, 19. joulukuuta 1996.

*Talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*
Tom JENKINS